INTERFERENȚE CULTURALE. ANTREPRENORI ȘI MEȘTERI ITALIENI PROTAGONIȘTI AI STILULUI NEOROMÂNESC

Ruxandra Nemțeanu

Abstract

A large number of Italian immigrants came as early as the eighteenth century in Transylvania, Bucovina, Banat and Bessarabia, but the phenomenon we are interested to study is the migration since the mid-nineteenth century, when the massive transition of Italian craftsmen in the United Romanian Principalities started. The reason was primarily an economic one.

Data on Italian master builders can form an interesting chapter in the history of architecture, said in his brief memoirs Gheorge Simotta.

Guido Peternelli was one of the good contractors, who also had architectural studies and used to put passion and effort in performing his work. This name was carried by a whole family of architects and builders, whereas six of them where acquaintances of Gheorge Simotta.

The frulian Fabbro Geniale was an Italian attached to the neoromanian style, who was a brilliant entrepreneur, a master builder, and a consequent collaborator of architect Statie Ciortan.

During 1927-1929, Fabbro contracting built houses for the officials of the Ministry of Finance (Home Loan) on "Cuțitul de Argint" Street in Bucharest, a complex of residential buildings with a courtyard, on a large trapezoidal lot. Keywords: Italian Builders, neoromanian architecture, architect Gh Simotta, Guido Peternelli, Fabbro Geniale, architect Statie Ciortan, houses for officials of the Ministry of Finance (Home Loan), "Cuțitul de Argint" Street.

Keywords: italian builders, neoromanian architecture, architect Gh. Simotta, Guido Peternelli, Fabbro Geniale, arhitectul Statie Ciortan, houses for officials of the Ministry of Finance (Home Loan), "Cuțitul de Argint" Street.

Cine își putea închipui, că exodul constructorilor români din ultimul deceniu este simetric cu cel de-acum o sută de ani, cu diferența că atunci era o mișcare în sens invers, din Italia către România. Acest fenomen, în oglindă, mi-a atras atenția o dată cu declanșarea lipsei acute de meseriași calificați, cu care se confruntau, în execuție, antreprenorii noilor clădiri ridicate în România în cursul anului 2008. Prin comparație cu execuția ireproșabilă a finisajelor executate în jurul anului 1900, azi asistăm la o degradare a meseriilor de înaltă calificare. În acest sens, italienii au fost din totdeauna recunoscuți în Europa drept constructori de excepție și chemați la marile lucrări arhitectonice.

După constituirea Școlilor de Arte și Meserii de către ministrul instrucțiunii publice, Spiru Haret, au devenit buni meseriași și românii. Cu toate acestea, fără ajutorul constructorilor italieni, edificiile ridicate în acea perioadă în România n–ar fi fost azi clădiri cu finisaje rafinate și de valoare arhitecturală europeană. Lor le datorăm prețiozitatea și acuratețea detaliilor și decorațiilor executate întâi după proiectele arhitecților absolvenți la Paris, mai apoi după proiectele arhitecților absolvenți la București. O listă întreagă de antreprenori, constructori români și italieni este anexată lucrării de față, pentru a demonstra acest element care și-a pierdut semnificația și importanța culturală, în timp. Lista anexată se rezumă în special la cei care au executat clădiri în stilul neoromânesc, evidențiind contribuția importantă a acestor italieni la construirea stilului autohton, deși proveneau din altă zonă culturală.

Despre italienii se spunea că au fost dintotdeauna buni muncitori, zidari, faianțari, mozaicari, decoratori. Au fost remarcați și în profesiuni culte: artiști, pictori, sculptori, arhitecți, profesori, ingineri.

Un număr mare de emigranți italieni a venit începând chiar cu secolul al XVIII-lea în Transilvania, Bucovina, Banat și Basarabia, însă, pentru fenomenul care ne interesează aici, migrația de după jumătatea secolului al XIX-lea devine importantă, pentru că atunci au început să vină masiv meseriași italieni în Principatele Române Unite. Motivul a fost în principal cel economic.

"Cele mai numeroasele familii au fost de constructori, veniți în noul Regat Român, în exod, în timpul regelui Carol I de Hohenzollern între anii 1887-1897, în special după unificarea Italiei (1861)[1] afectați de războaie, de foamete și epidemii"[2].

S-au stabilit și au întemeiat comunități, acolo, unde au găsit de lucru corespunzător pregătirii și profesiei lor.

[1] Italia a devenit un stat-națiune la data de 17 martie 1861.

[2] Roman Vivarelli, Mostenire de la Carol I, comunitatea italienilor din Sinaia, în http://www.9am.ro/stiri-revista-presei/Social/9767/Mostenire-de-la-Carol-I-comunitatea-italienilor-din-Sinaia.html.

Cei mai mulți italieni pot fi întâlniți în orașele României, provenind din diverse regiuni ale Italiei, în special din partea de nord, din Friuli-Venezia Giulia, Emilia-Romagna, Trento și Belluno[3].

Meșterii italieni[4] pot fi astfel întâlniți în marile aglomerări urbane în special ca antreprenori, unde au participat la construirea unor mari și impunătoare edificii în București, Ploiești, Câmpulung- Muscel, Craiova, Galați, Iași, Sinaia, Timișoara, Târgoviște, Pitești, Sibiu, Brașov, București, Fălticeni, Roman, Tulcea, Suceava, Arad, Calafat, Sulina, Turnu Severin, Bacău, Neamț, Cluj, Bistrița, Satu Mare și în alte localități. Au lucrat la drumuri și poduri, șosele, căi ferate, aducțiuni de apă, viaducte, dar și fântâni, biserici, monumente funerare, bănci, școli, locuințe. Mărturie stau finisajele de la Palatul Cotroceni, Spitalul Colțea, Casa de Economii și Cercul Militar din București, Podul de la Cernavodă, calea ferată Brașov-București, Liceul „Dinicu Golescu" și biserica Flămânda - Câmpulung Muscel, catedralele din Craiova și Galați. Buni cioplitori în piatră, cunoscând mai bine ca oricare meseriaș cum se taie piatra pe filon sau cum se alege cea mai bună marmură, s-au așezat în comunități compacte la exploatările de piatră, lângă Câmpulung Muscel, la Nucșoara și Albești.

Teatrul Național din Caracal, din fostul județ Romanați, construit în intervalul 1896-1901 în stil neobaroc, după planurile arhitectului austriac Frantz Billek, a fost realizat de echipa antreprenorul italian Mariani.

La Focșani, Osvaldo Zuliani, împreună cu soția sa Anna Crovato au avut o mică fabrică de ciment și o antrepriză, care a realizat numeroase obiective în oraș și în împrejurimi.

Comunitatea italienilor din Sinaia[5] se datorează în exclusivitate regelui Carol I. Italienii din Sinaia au participat la ridicarea Castelului Peleș și a unei părți din vechiul oraș. Pe la 1873, un grup de meșteri constructori care locuiau într-o așezare de lângă Bologna au fost aduși, la cererea Regelui Carol I de Hohenzollern (probabil prin Biserica Catolică) pentru a lucra la ridicarea Castelului Peleș[6]. Erau cunoscuți ca cei mai vestiți dintre constructori și antreprenori: Morciani, Cimenti și Batoia. Meșterii veniți din Italia și-au făcut case în spatele Castelului Peleș, de la "vulpărie" înspre cariera de piatră. Inițial au fost doar opt familii. Ulterior, numărul lor a crescut. Italienii s-au stabilit de-a lungul Văii Prahovei și au participat nu numai la construirea castelului, ci și a drumurilor, la jumătate din fondul construit al vechiului oraș Sinaia, la ridicarea Fabricii de șamotă etc[7].

Între anii 1880-1890, un alt val de refugiați din zonele sărace ale Italiei poposea la Călărași[8], se pare tot la invitația regelui Carol I, care-i adusese să colonizeze zona Ialomiței, pentru construcția căii ferate București-Cernavodă.

Dobrogea, cea nepopulată și neexploatată, după războiul de Independență (1877-1878), devine o atracție pentru italieni. Inițial cei veniți aici, erau de meserie tăietori de lemne, constructori, mozaicari, zidari, lucrători în fier forjat, dar în Dobrogea[9] au devenit pietrari la explotarea carierelor de piatră de la Turcoaia - Iacobdeal și Greci din județul Tulcea, în Munții Măcinului"[10].

„La început veneau primăvara și plecau toamna; iarna nu se lucra în cariere. Apoi și-au adus și familiile, cu care s-au instalat în barăci mari, „baraconi" (românii le spuneau „baracoane"). Pe lângă pietrari au venit și agricultori, lipsiți acolo de pământ. Cum Dobrogea avea pământ din belșug, s-au fixat aici. Unii au renunțat la cetățenia italiană ca să poată cumpăra pământ"[11].

În 1900, Ministerul Domeniilor încheie un contract prin care cedează exploatarea *„carierei de pământ"* Iacobdeal din județul Tulcea, Primăriei Capitalei[12]. La rândul ei, Primăria Capitalei încheie contract cu (arhitectul?) Ștefănescu V. L., între 1901 și 1921, pentru exploatarea carierei Iacobdeal[13], probabil pentru edificiile publice care urmau să se construiască în București.

„Conform recensământului din decembrie 1899, numărul italienilor din Dobrogea se ridica la 1391 de locuitori"[14] sau, după alte informații, la 1603.

Din cronologia redactată de cercetătorul Nicolae Bărbulescu se reține că, între 1896-1897, în județul Tulcea erau 865 de italieni, în timp ce în județul Constanța, doar 310; între 1914-1928, cifrele evoluaseră: de la 1313

[3] Ion Pătrașcu, Elena Pîrvu *Friulani di Craiova: Rapporti socio-culturali italo-romeni Friulanii din Craiova Interferențe socio-culturale italo-române*, Ediția a 2-a rev. și adăugită, Editura Aius, 1999.

[4] *Ibidem, "Dovadă a mărimii și importanței acestor comunități stau Consulatele italiene care au funcționat la Constanța, Galați și Brăila, Târgoviște, dar și impunătoarele edificii unde se întâlneau membri comunităților locale, numite „Casa d'Italia".*

[5] Monica Bratu, în "Evenimentul zilei", 29 Aprilie 2005.

[6] Roman Vivarelli, Mostenire de la Carol I, comunitatea italienilor din Sinaia, în http://www.9am.ro/stiri-revista-presei/Social/9767/Mostenire-de-la-Carol-I-comunitatea-italienilor-din-Sinaia.html.

[7] *Idem, "Bunica îmi spunea că în locul ales de Regele Carol I, terenul era mlăștinos. Din acest motiv, toată fundația Castelului Peleș a fost făcută după o amplă și migăloasă operațiune de drenare. Ca să asigure căile de acces, strămoșii mei au construit, din "pastă de piatră", alei cu mijlocul ridicat și marginile lăsate. Acestea erau dotate cu rigole, astfel încât și pe timp de ploaie rămâneau curate. Cei mai bătrâni locuitori din Sinaia le-au prins".*

[8] Gloria Gabriela Radu, *Constructori italieni la Târgoviște*, Ed. Ararat, 2000, p. 10, din informația preluată de la Umberto Fugalli 3.000 de italieni au ajuns la Călărași, la sfârșitul secolului al XIX-lea.

[9] Alexandru Mihalcea, *150 de ani de istorie comună. Italienii din Dobrogea - Mica Italie a unor meșteri mari* și în "Romania Liberă", 7 iunie 2006.

[10] Afirma doamna prof. Luigia-Amelia Toader (născută Bertig), președinta Comunității italiene "Ovidius", Constanța.

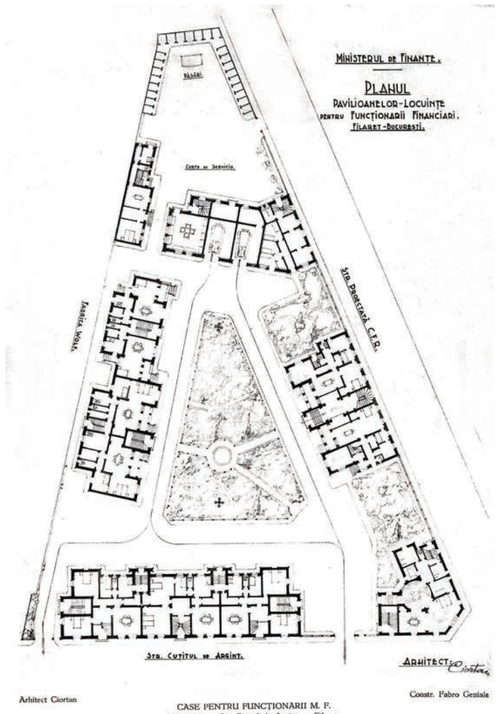
[11] Alexandru Mihalcea, *150 de ani de istorie comună. Italienii din Dobrogea - Mica Italie a unor meșteri mari.*

[12] A.N.D. - M.B.- Arhivele Naționale Direcția Municipiului București, Fond P.M.B. - Primăria Municipiului București, Dosar 128/1900, Contract între Ministerul Domeniilor care cedează exploatarea carierei de pământ Iacob-Deal, județul Tulcea.

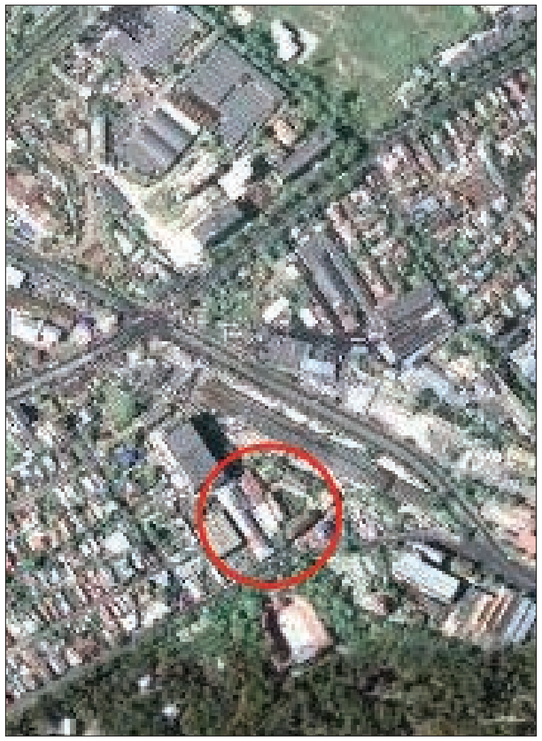
[13] A.N.D. - M.B. Fond P.M.B., Dosar 129/1900, Contract între Primăria Capiatalei și Ștephănescu V. L., pentru exploatarea carierei Iacob-Deal, între 1901-1921. Regulament de punere în aplicare a Legii minelor, Planul carierei.

[14] Gregoire Danesco, *Dobrogea (La Dobroudja). Étude de géographie physique et éthnographique,* Bucarest, 1903.

https://biblioteca-digitala.ro

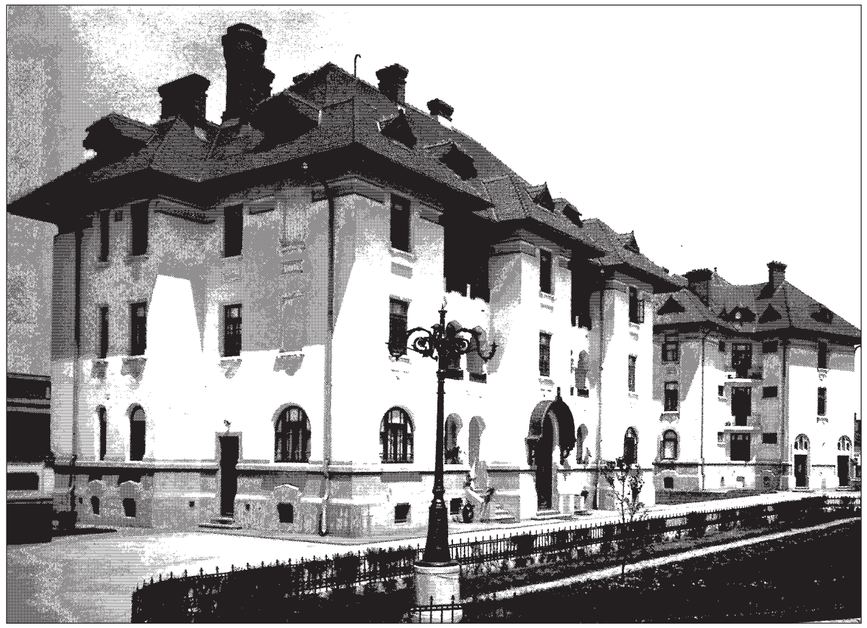
CASE PENTRU FUNCTIONARII M. F.
București — Str. Cuțitul de Argint — Filaret
Planul general

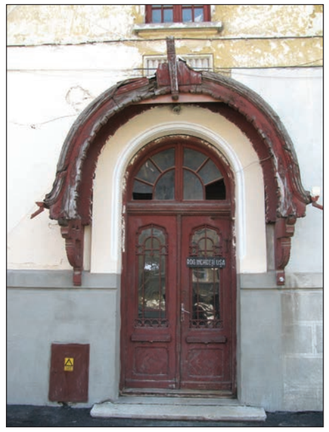

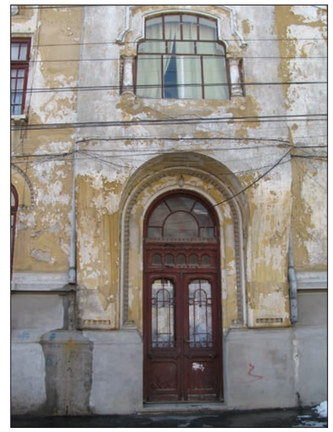

https://biblioteca-digitala.ro

italieni în nord, la 680 în sud.

Pavele de granit din carierele nord-dobrogene (Granitul de Măcin, cu exploatarea în Comuna Greci) au fost folosite și la amenajarea unor străzi din Odessa, Kiev, Marsilia, Rusciuk (Russe), București. Puternica politică de modernizare a țării a dezvoltat exponențial extracția de granit din Munții Măcinului.

Podurile de la Fetești-Cernavodă (1880-1895), la vremea aceea cele mai mari din Europa, au „înghițit" o enormă cantitate de piatră adusă din zona Iacobdeal. Se pare ca principalul meșter al lui Anghel Saligny era un „oarecare Giovanni Belotto"[15].

La Constanța, măiestria constructorilor italieni, acei *„muratori"* vestiți, este vădit remarcată în clădirile din zona Pieței Ovidiu, spațiu de referință al orașului, care, până la dezvelirea statuii poetului latin (1887)[16], fusese cunoscută ca Piața Italiană! Cu puțin înainte de izbucnirea celui de-al doilea Război Mondial, în apropierea pieței, a fost realizată, tot de meșterii italieni, construcția bisericii catolice Sfântul Anton, în stil lombard.

Biserica Sf. Anton din Constanța, str. Titulescu nr. 11, în zona peninsulară, are menționat, în holul bazilicii, numele proiectantului, arhitectului Romano de Simon, anii de edificare, 1935-1937, și constructorii, colonişti italieni din Dobrogea (originari din zona Friuli-Venezia Giulia)[17].

Arhitectul Romano de Simon, originar din comunitatea italiană din Târgoviște, cu studii la Școala de Arhitectură din Parma, a lucrat în Târgoviște și apoi la București, fiind profesor de modelaj la Școala Superioară de Arhitectură din București.

Tot pe malul Mării Negre, la Balcic, italienii au fost cei care au ajutat la ridicarea fermecătoarei reședințe a Reginei Maria. Castelul și parcul reședinței regale s-au realizat între 1924-1928, după gustul regal, împreună cu arhitecții Guneș, Americo și Augustino, precum și cu muncitorii italieni chemați special aici, pentru construcție.[18]

O mare comunitate de italieni a venit între anii 1887-1897 la Târgoviște, fapt care a determinat înființarea unei Agenții consulare italiene. În 1913, colonia italiană din Târgoviște, împreună cu patroni și lucrători de la Liceul Militar "Mănăstirea Dealului", contribuie la ajutorarea familiilor celor mobilizați în război. Lista cuprinde numele și meseria contribuabilului, de unde se poate deduce ponderea meseriilor practicate de membrii comunității italiene din Târgoviște[19] și de ce erau atât de căutați în construcții.

Datele referitoare la meșterii constructori pot forma un capitol interesant al istoriei arhitecturii, spunea în scurtele sale memorii Gheorghe Simotta.[20] Purta o admirație sinceră față de meșterii italieni și declară un lucru pe care și studiul de față dorește să-l dovedească, că fără meșterii italieni, vocabularul decorativ al stilului neoromânesc nu era posibil să fi fost executat.

O certificare a celor susținute rămâne textul arhitectului Gheorghe Simotta cu referire directă la această afirmație. O altă confirmare a importanței meșterilor italieni la configurarea stilului autohton, îl regăsim și în monografia care i-a fost dedicată lui Ion Mincu, de către prietenul său N. Petrașcu, prin colaborarea îndelungată cu antreprenorul italian Piantini. Printre altele, chiar locuința lui Ion Mincu din Strada Pictor Verona a fost modificată și extinsă de acest antreprenor. În acest sens tabelul atașat textului cocluzionează: arhitectul Statie Ciortan a lucrat cu antreprenorul Fabbro Geniale, Paul Smărăndescu cu Carlo Pedrazzoli, Gheorghe Simotta cu Paolo Belli, Roger Bolomey cu Zani, Th. Dobrescu cu R. Bartelli, Frantz Billek cu Mariani[21].

*„**Meșterii**. Cei mai iscusiți, cu influență directă asupra formării meseriașilor români, au fost italienii. La ei, meseria era transmisă ca moștenire din tată în fiu. Erau mulți specialiști în cioplitul pietrei și al marmurei, în stuccomarmură, în lucrări de mozaic, zidari, specialiști în executarea fațadelor etc."*[22]

Gheorghe Simotta dezvăluie o întreagă listă de colaboratori, cu următorii meșteri din industria marmurei și a pietrei: Frații Santalena, Tomat, frații Delgiaccomo; Mozaicari – Vittorio Passini, Albino Giordani, Vittorio Tofollo, Rigutto Giomabatto și alții; Fațadiști – Pessamosca; Lucrări în bronz – D. Rocca.

Nu știe de ce italienii, care au atâtea minunate opere în "ferro battuto", nu au practicat această meserie în România.

Un bun antreprenor care avea și studii de arhitectură a fost Guido Peternelli, care punea pasiune și efort în executarea lucrărilor. Acest nume era purtat de o întreagă familie de arhitecți-constructori, din care Gh. Simotta a cunoscut vreo șase.

Alți constructorii italieni cunoscuți au fost Carlo Duca, Guido Chitaro, Gregorio Fratta, frații Emilio și Paolo Belli, A. Taverna, iar ingineri – Carlo Pedrazzoli, Pietro Moccea, R. Bardelli.

Un italian atașat stilului neoromânesc a fost antreprenorul frulian Geniale Fabbro, maestru constructor[23], colaborator consecvent al arhitectului Statie Ciortan.

Fabbro Geniale s-a născut la 14 august 1879 la Roma, iar în 1889 emigrează cu familia sa la București. În 1910, a reușit să-și facă propria antrepriză de construcții și este implicat în realizarea de reparații și restaurări de edificii militare, printre care menționăm Cazarma Regimentului de Gardă Regală din București. Buna execuție a acestor prime lucrări a făcut ca, în 1920, să participe la lucrări de reparație ale unor edificii ale Ministerului de Finanțe. Aceasta a fost oportunitatea de a lucra cu Statie Ciortan (1876-1940), în acei ani Director și Arhitect Șef al Serviciului Tehnic al Ministerului de Finanțe. Din acest moment, pentru o lungă perioadă, activitatea profesională a lui Geniale Fabbro a fost legată de figura arhitectului Statie Ciortan. În 1924, începe Vama Poștei, construcție pe care o va face împreună cu firma franceză Grand & Rolin. În perioada 1927-1929, antrepriza Fabbro a construit Casele pentru funcționarii Ministerului de Finanțe (Casa de Credit) din strada Cuțitul de Argint, din București, un complex de clădiri rezidențiale, cu o curte interioară, pe un lot mare de formă trapezoidală. Tot el a construit Casa de odihnă a funcționarilor Ministerului de Finanțe la Predeal, o austeră și elegantă construcție realizată în perioada 1930-1933. Sub direcția lui Statie Ciortan, Geniale Fabbro a mai realizat o serie de locuințe dintre care amintim: Vila Directorului Ministerului de Finanțe, Gabriel Danielopol, în str. Andrei Mureșan nr.1, în Parcul Filipescu, construită între 1927-1928, Casa și farmacia lui Aristide Mihailovici în Calea Călărași, terminată în 1929. El va executa elemente decorative neoromânești și le va însera și la casele de vilegiatură din Sinaia și Predeal, cum ar fi: vila Alexandru M. Bratu, din perioada 1935-36 la Predeal (Cioplea), opera arhitectului Ilie Teodorescu. Fidel stilului neoromânesc, își va construi propria casă în strada Nerva Traian și una de vilegiatură la Predeal. Consecințele celui de-al doilea Război Mondial, naționalizarea bunurilor, au dus la reîntoarcerea unui mare număr de italieni în Italia.

LISTA MESERIAȘILOR ITALIENI DIN TÂRGOVIȘTE CARE AU CONTRIBUIT CU AJUTOARE MATERIALE PENTRU FAMILIILE SINISTRATE DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL

Nr crt	Meseria	Nume	Nr crt	Meseria	Nume	Nr crt	Meseria	Nume
1	antreprenor	Rafaele Mandolini	31	zidar	Luciano Lunghino	61	zidar	Gio-Batta Bulfon
2	cioplitor	Levis Marino	32	zidar	Pomagni Batista	62	zidar	Dalo Pietro
3	cioplitor	Facco Riccardo	33	zidar	Antonio Bevilaqua	63	zidar	Zaccarelli Giovanni
4	cioplitor	Marcolin Raimonto	34	zidar	Ragno Tomaso	64	zidar	De Bernardo Ermenegildo
5	cioplitor	Biasotto Giacomo	35	zidar	Giuseppe Ragno	65	zidar	Martin Pietro
6	cioplitor	Bissoli Giuseppe	36	zidar	Antonio Sebila	66	zidar	Martin Giulio
7	cioplitor	Tognitti Otello	37	zidar	Giorgio Bostusi	67	zidar	Dogano Sebastiano
8	cioplitor	I.J.Dudu	38	zidar	Marconi Dario	68	zidar	Vasile Nicolao
9	electrician	Magnani Giuseppe	39	zidar	Santin Giombata	69	zidar	Giorgi Vasile
10	maistru pietrar	Berton Emilio	40	zidar	Zanissi Giuseppe	70	zidar	Todor Helelo
11	maistru zidar	Carlo D. Actis	41	zidar	Zanissi Guglielmo	71	zidar	Antonio Halelo
12	maistru zidar	Francesco Venchiarutti	42	zidar	Zanissi Giovanni	72	zidar	Lorenzo Zamolo
13	maistru zidar	Pascotto Giovanni	43	zidar	Bertin Angelo	73	zidar	Puzzi Ferdinando
14	maistru zidar	Valent Francesco	44	zidar	Tozin Vittorio	74	zidar	Zamolo Giovanni
15	maistru zidar	Giuseppe Marconi	45	zidar	Fambon Giuseppe	75	zidar	Miotti Pietro
16	mozaicar	Francescone Osualdo	46	zidar	Bagutin Giacinto	76	zidar	Zamolo Pietro
17	mozaicar	Dichiara Francesco	47	zidar	Papulin Ruggero	77	zidar	Roituro Eugenio
18	mozaicar	Teodor Zăvănescu	48	zidar	Moro Germanico	78	zidar	Morandini Giovanni
19	mozaicar	Dezuso Antonio	49	zidar	Bellus Luigi	79	zidar	Cuzzi Giuseppe
20	muncitor	Cical B.	50	zidar	Santin Giuseppe	80	zidar	Clapisi Giovanni
21	pictor	Murollo Giuseppe	51	zidar	Pascotto Paolo	81	zidar	Bellino Francesco
22	pictor	Murollo Bodo	52	zidar	Belladona Antonio	82	zidar	Zamolo G. Batta
23	tâmplar	Frederico Locatelli	53	zidar	Capellari Feruccio	83	zidar	Del Rosfo Angelo
24	tâmplar	Puctia Antonio	54	zidar	Mizzi Emilio	84	zidar	Domenico Rossi
25	tinichigiu	Giovanni Ferussi	55	zidar	Giuseppe Dagostini	85	zugrav	Bassi G.Batta (Del Basso Gio-Batta, n.a.)
26	tocilar	Emilio Listuzzi	56	zidar	Polzot Antonio	86	zugrav	Morolo Davide
27	zidar	Egilio Zinelli	57	zidar	Ranis Giovachino	87	zugrav	Magnani Guidite
28	zidar	Actis D. Enrico	58	zidar	Zuaglia Francesco			
29	zidar	Anton Pelizzare	59	zidar	Mandolini Guglielmo			
30	zidar	Calsavassa Pietro	60	zidar	Carlo Bulfon			

[15] Marius-Liviu Petre, "Tomis", noiembrie 2003.

[16] *"În ianuarie 1917, trupele bulgare, care invadaseră Dobrogea, au distrus Monumentul Independenței, la Constanța, statuia lui Ovidiu fiind dată jos de pe soclu de către bulgari."*

[17] Marian Moise, *Constanța veche*, Ed. Menora, Constanța, 2001, p. 102.

[18] N. Bărbulescu, in ziarul constănțean "Observator", 01.07.2001.

[19] A.N.D.J.D. - Direcția Județului Dâmbovița a Arhivelor Naționale, Fond Primăria Târgoviște, Dosar 10/1913, p.1-4.

[20] Gheorghe Simotta, "*Însemnările profesorului arhitect Gheorghe Simota*" în *Catalog Gh. Simotta*, Ed. Simetria, București, 2003.

[21] http://ro.wikipedia.org/wiki/Caracal

[22] Gheorghe Simotta, "*Însemnările profesorului arhitect Gheorghe Simota*" în *Catalog Gh. Simotta*, Ed. Simetria, București, 2003.

[23] Paolo Tomasella, *Un protagonista dello stile Neoromânesc: Geniale Fabbro, maestro costruttore friulano* în: *L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli.* Brăila, Venezia, 2004, p. 429-434.

https://biblioteca-digitala.ro

TABEL CU ANTREPRENORI ŞI ARHITECŢII CU CARE AU LUCRAT ÎN BUCUREŞTI, CLĂDIRI ÎN STIL NEOROMÂNESC

Antreprenor	Strada	Nr Poştal	An con-strucţie	Arhitect	Proprietar	Observaţii
Bardelli R., ing.	Grigore Alexandrescu	59		Simotta Gh.	Imobil	neidentificabil
Belli Paolo	Dr. Toma Ionescu	6		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Aleea Alexandru (Parc Filipescu)	36		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Ştirbey Vodă	87 bis		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Blănari	32		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Dionisie Lupu	36 bis		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Sf.Constantin	9		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Aleea Zoe (în fostul Parc Filipescu, azi, str. Atena)	20		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	B-dul Ardealului (azi B-dul Eroilor Sanitari)	27		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Aleea Modrogan (în fostul Parc Filipescu, azi str. Rabat)	9		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Varşovia	7		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	Carol Davila	79		Simotta Gh.	Imobil	
Belli Paolo	B-dul Dr.Kalinderu (azi str. Latină)	24		Simotta Gh.	Imobil	neidentificabil
Chitaro Guido	Toamnei colţ cu str. Romană			Ciortan Statie	Grigore Petrescu	
Chittaro Guido	Paris	59		Simotta Gh.	Imobil	
Corani, ing.	Schitu Darvari			Simotta Gh.	Biserica Schitului Darvari	
Duca Carlo	Armenească	7		Simotta Gh.	Imobil	azi demolat
Fabro Geniale	Mureşanu - Parcul Filipescu			Ciortan Statie	Gabriel Danielopol, colonel	
Fabro Geniale	Calea Văcăreşti			Ciortan Statie	Mişu Teodorescu - comerciant	
Fabro Geniale	Gheorghe Panu			Ciortan Statie	N. Goangă Zamfirescu	
Fabro Geniale	Calea Călăraşi			Ciortan Statie	A.Mihailovici Dr., farmacist	
Fabro Geniale	Schitu Maicilor			Ciortan Statie	Ciortan Arh.	
Fretta Gregorio	Dr. Lister	59		Simotta Gh.	Imobil	
Ioanovici Aurel, ing., Grand & Rolin, Fabro Geniale				Ciortan Statie	Palatul Vămii Bucureşti-Poşta	
Lowenton Leon, ing.	Paleologu	3		Simotta Gh.	Imobilul bloc	
Mazolini	Vasile Lascăr			Ciortan Statie	G. Hotăranu Dr, farmacist	
Michilini L.	Calea Şerban Vodă			Ciortan Statie	Iordan Marinescu	
Michilini R.	Francmasonă			Ciortan Statie	Casa Boboc	
Pantelli, ing.	Şoseaua Giuleşti			Ciortan Statie	Localul Percepţiei Fiscale	
Paternelli Guido	Pia Brătianu			Ciortan Statie	Elisabeta Cosco	
Paternelli Guido	Frumoasă	31		Simotta Gh.	Imobilul Societăţii de Gaz Metan	
Paternelli Guido	Şoseaua Vergului			Simotta Gh.	Dispensar-Policlinică	Ansamblu Spitalicesc
Paternelli Guido	Nordului (azi str. Corneliu Botez nr. 4)	2		Simotta Gh.	Imobil	
Pecca Const.	11 Iunie colţ cu str. Principatele Unite			Simotta Gh.	Imobil	
Pedrazolli C.,ing.	Dr. Lister		1923	Smărăndescu Paul	Joseph Herck	
Pedrazolli C.,ing.	Polonă	10	1911	Smărăndescu Paul	Elena Sturza-Scheianu	
Pedrazolli C.,ing.	Cobălcescu	50		Simotta Gh.	Imobil	
Pedrazolli C.,ing.	Caragea Vodă	19		Simotta Gh.	Imobil	
Peternelli Emil	Dumbrava Roşie	1	1912	Smărăndescu Paul	N. Bădulescu Col. Dr. Vet.	
Peternelli Emil	Transilvaniei	8	1911-12	Smărăndescu Paul	Nic.Voinescu, av.	
Taverna A.	Parcul Jianu, str. "D"	15		Simotta Gh.	Imobil	azi neidentificabil
Taverna Paolo Emilia	Biserica Amzei		1936	Iosif Alexandru	Aşezămintele I. C. Brătianu	
Tomat G.	Cimitirul Belu		1934	Paul Smărăndescu	Fam. Jean Zaharof	cavou

https://biblioteca-digitala.ro